

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Felolvas szerkesztő háborúban lévő alatt a szerkesztésért felelős:
P U R K E S Z M O R.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Makói központi-utca 7. Telefon-szám: 124

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Égész évre 14 korona. Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 „ Egy hónap 1 „ 20

Az ideai karácsony.

Makó, dec. 24.

Százsor lerajzolhatják, — mindenik formában új és megindító lesz az ideai karácsonynak képe. Ez a kép: az apa a földözékben gubbasztva, vagy hódós őrhelyen, éjszakai csatában, amelyhez szélpattanó karácsonyok helyettesítik a három királyok vezérlő csillagát, — és valahol messze, messze, szomorú kis karácsonya alatt az elhagyott feleség, a magatra maradt gyerekek. Ha megfizethetetlen, meg nem hálálható áldozat, amelyet a mi katonáink hoznak, a maguk életének, épségének prédálásával, a nélkülözésekkel, strapákkal, a melyet szenvednek, akkor ezt az áldozatot megtelítik azzal, hogy az esztendő legszebb, legtisztább örömeiről is le kell mondaniuk. A családapák arról a fenséges napról, arról a tüneményes éjszakáról, amelyen az apa sokkal inkább a családját, mint bármikor, amikor nincs semmi egyéb számára a világon, mint a jólelkű szeszony és az örülni tudó gyerekek!

Nagy csók nagy szenvedéseket kívánnak. Azok a későbbi karácsonyok, amelyeket talán nem is a harcok, hanem a karácsonya alatt játszódó gyerekek fogják jobban és örömben megünnepelni, — ennek az egy karácsonynak földáldozását kívánják. Meghívánták, hogy a szeretet egy ünnepén mindennél kevesebbet, mindennél kegyelmebből tombolja ki magát az emberi gyűlölet, az emberek egymást irtó vágya és művésze. Ahik ezt a karácsonyt és az utána következő időköt tul fogják élni, akik vissza tudnak emlékezni és be tudnak számolni ennek borzalmairól, azok által jobban fogja a világ becsülni a karácsony szent igéjét: a békét.

A pápa jószágos szava erőltetnül hangzik, élvész a rejtendő fejtörésében: A Megváltó születésének napján nem fog plüssni a vérontás. Hiszen az ellentét abban is elválasztja az embereket, hogy egy részük tizenhárom nappal később tiszteli ezt az ünnepnapot. Az orosz nem érez szentségtörést, ha a magyar és német katona karácsonyát megzavarja. Nehi akkor durva kétköznapja van.

E karácsony a háború karácsonya és a karácsonyi ajándék is olyan, amint a háborúhoz illik. Ennek a háborús karácsonyi ajándéknak már ránk nevet a fénye. Karácsony szent ketébe lépve folyik az áldozás a megbombolt, erejétvesztett orosz had-

seregek. Nincs erő, amely a német és osztrák magyar seregek bajtörvényszakaitól tudja tartani. A harcnek még nincs vége és könnyű sikerekkel ne állassuk magunkat, de az, hogy oroszok áldozásában ennyire jutottunk és az még mindig tart, kétségtelen jele az orosz sereg katasztrófájának.

A szeretet és béke ünnepén dul az irtó háború. Utána sem ér mindjárt véget, de minden véron-

féss és irtózat mellett latens és a karácsonyhoz illő ez a munka, mert a világ békebonfóját, az orosz birodalmat ez tanítja meg a béke tisztelgetésére, az emberszerelethez, hogy ne csak az orosz cár közpölyét csókoló szlávban tekintsen emberi, de mindenkiben a világos és mikor ez meg lesz, akkor lesz Európa népének nagy, szent és talán örök békét hirdető karácsonya.

A városban nagyon gyakoriak a robbanások. A hatóságok azt hiszik, hogy ezek a forradalmi szervezettek terrorizálókus művei.

Berlin, dec. 24.

A Curier Lodzki Varsónak német repülőgépekről történt legutóbbi bombázásáról a következőket írja:

Nyolc napig tartó nyugalom után Varsó szombatn újabb borzasztó pillanatokat élt át. Reggel hat óráról kezdve három óra keresztl szakadással megkezdte a levegőt az alakuló bombák robbanása. A német bombák több házort bedöntöttek. Az összedáló házakból eltemetett emberek jelgatása és sóhajlása hallatszott. A romok alatt még ma is sokan hevernek eltemetve a rojtu zudul törmelékaktól. A bombázás összes áldozatainak száma állítólag ezer ember. Az egyik bomba a volt királyi kastély terraszára esett és megölte a tartományi kormányzó helyettesét. Mindössze két német repülőgépet láttak Varsó fölött, amelyek összesen mintegy 80 bombát dobáltak a városra.

Uj csata az egész orosz vonalon.

Az északi nagy harcok.

Varsót a levegőből bombázzák a németek.

Az oroszok újabb offenzívája megdőlt hadaink és szövetséges hadaink elszánt küzdelmén. Az eddigi harcok megtörték a legyőzhetetlennek látszó orosz kolosszust, melyet nemcsak a Kárpátok jó részéből áldoztak ki vitéz seregeink, de éppen olyan győzelmeket vívunk hadaink a keleti harctéren.

Az orosz mindenütt hátrál a győzelmes fegyverek elől. Különös sikereket érnek az oroszok áldozásában a német szövetséges hadak, kik repülőgépekről az oroszok féltve őrzött városát: Varsót bombázzák.

Az orosz menekülésnek csak egy utja van: a San Viazula közé. Minden jel arra vall, hogy itt éri a katasztrófa, mely egyuttal szövetségessinek is katasztrófájára lesz.

Mai értesüléseink a következők:

Pétervárott békéről beszélnek.

Rotterdam, dec. 24.

A londoni Daily Mail december 17-iki számában a lap pétervári tudósítója, H. Hamilton Fyfe azt jelenti, hogy Pétervárott a közeli béketárgyalás lehetőségéről beszélnek. Az orosz fővárosban azt hiszik, hogy a német császár a karácsonyi ünnepet fel fogja hasz-

nálni arra, hogy a béketárgyalás megkezdését indítványozza. Ehhez azonban szükséges, hogy előbb elfoglalja Varsót, mert ha Belgiumon kívül Orosz-Lengyelország is birtokában van, akkor már kezében tartja annak zálogát, hogy a béke felélel Németszázagra nézve csak kedvezőek lehetnek.

A helyzet Varsóban.

Stockholm, dec. 24.

Varsóból jelentik, hogy e hó 19-én egy Zeppelin 11 bombát dobott a városra. A bombák két épületet leromboltak és 90 embert megöltek, 50-et megsérbesítettek. December 20-án egy másik repülő hat bombát dobott Varsóra.

Stockholm, dec. 24.

Varsóban a helyzet válságosra fordult. Számtalan menekült özönl el a várost és nőveli az általános pánikot. Varsóban és környékén leirhatatlan a nyomor. Házakat perzseltek föl, a gabonát elvitték, nincs ló, marha, szárnyas. A kurdak teirrobantva, az erdők kirtva, a szántóföldeket árkokkal és sáncművekkel rontották el. A házakban, amelyeknek lakói elmenekültek, karamiák tanúznak, akik fosztogatnak és egyéb kihágásokat követnek el. Az elfogott Korff báró helyett Grosser alkormányzó látja el a főkörmányzó teendőit.

A galíciai kárpáti harcok.

A Kárpátokban, a hegygerinc közelében, sőt délre a Nagyág, Latorca és Ug folyók területén új harcok folynak.

Galiciában tegnap az oroszok ismét támadásba mentek át, anélkül, hogy sikert értek volna el. Különösen a Danajec alsó folyásánál szenvedtek súlyos veszteségeket. A Nida mentén és a Tomaszovól délre fekvő területen kisebb ütközetek fejlődtek.

Przemysl előterében a harcok tovább folynak.

H ö f e r altábornagy, a vezérkari főnök helyettes.

Háromnegyedmillió orosz Galiciában.

Rotterdam, dec. 24.

A londoni Daily Mail pétervári tudósítója 750,000 emberre becsüli a Kárpátok északi lővében, Galiciában operáló orosz hadsereget. Krakó ostromától az oroszok nem sokat várnak, mert most már nyilvánvaló, hogy Krakó nagyon jól elkészült az ostromra. Hogy Krakó körül még mindig harcolnak az oroszok, az az angol lap pétervári tudósítója szerint illoktatos és érthetetlen dolog.

Onműködő ablakredőnyök minden kivitelben Pallagi-cégnél.

A helyzet az ungi és a máramarosi kárpátokban

Ungvár, dec. 24.

Az ungmegyei Kárpátokban már megindult a harc azokban a völgyekben, amelyekből egyrészt Zemplén felé, másrészt Bereg megyébe lehet érkeket állítani.

A Tisza völgye felé igyekezett oroszokat feltartóztatni, Havas-közéi, Hejzadai, Ligeiasai ságnak alá fogják őket csapataink a már már Uszok birtokáért folyik a küzdelem.

Az ergős Kárpátok e részében az ellenség megszorult. A völgyek rendkívül keskesyek, kiűnő elhelyezkedésüknek fogva honvédek uralkodnak az összes fontosabb pozíciókban.

Az ütközetek színhelyét áttörhetetlen őserdők veszik körül, vízmosások, szakadékok és a nagy hó, mely a hegyi ösvényeket eltorlaszolja, lehetetlenné teszi, hogy az ellenség más uton is mozoghasson, mint ahol csapataink fölvetik vele a küzdelmet.

Az ellenség kevés községet tudott megszállni, de ezekkel a községekkel is tudnak érintkezési tartani.

Megállapítható, hogy az Ung, Bereg és Máramaros-megyék közlépő járásait és székelyi fenyegető veszély elmul.

Ungvár, dec. 24.

Az ungmegyei helyzet egyre kedvezőbbben alakul, Malomréti és Fenyvesölgyei között megverték csapataink az oroszokat és Fenyvesölgyei után, rohammal visszaverték. Egy kapitányt és egy főhadnagyot elfogtak és több, mint kétszáz orosz a zástér fogásunkba került. Csapataink a Máramaros megye határán lévő orosz kávédeket tegnap megtámadták. Az orosz elővédék itt elsáncolt állásban erősen védekeznek, hogy fedezzék galíciai visszavonulásukat. Tázerelink heves ágyutűzzel egyre gyöngylik az ellenséges állásokkal.

A németek heves harcai.

Berlin, dec. 24.

A nagy főhadiszállásról jelentik dec. 22 én:

Lengyelországban csapataink hevesen harcolnak a Bzura és Rawa szakasz birtokáért. Több helyen már kideroszakoltuk a szakaszokon az ellenséget. A Pilica jobbpartján a szövetséges csapatok még harcolnak.

Az osztrák-magyar motorosútegek egyik parancsnokának kitüntetése.

München, dec. 24.

A „Münchener Neueste Nachrichten“ jelentése szerint az osztrák-magyar motorosútegek egyik parancsnoka, aki csapatával a flandriai harcoknál küzd, lovag Pencillic Radolf százados, aki nemrég kapta meg a II. osztályú vaskorona rendet, most a gyémánt-csillaggal díszített bajor katonai érdemkeresztet kapta.

A németek sikerei Franciaországban és Flandriában.

Berlin, dec. 24.

Neuporinál és Ypsen vidékén általában a nyugaton. A francia területiális csapatok által megerősített angol sereg tegnap és ma éjszaka kétségbeesetten támadott, hogy a Saint Hubert és Givenchy melletti december 20-án elvesztett állásait visszafoglalja, de támadásait visszautasítottuk. Richbourg vidékén sikerült régi állásukban ismét megvetni lábukat. A franciáknak Albert vidékén, Compiègne-től északra, Souain és Pertuis melletti ellenség tegnap intézett támadásait, súlyos veszteségeket okozva, visszavertük. Az Argonnek nyugati részén néhány lövészárkot elfoglaltunk. Az Argonnektól keletre, Verdun-tól északnyugatra és északra a francia támadásokat könnyű szerral visszautasítottuk, miközben helyenként a leg súlyosabb veszteségeket szenvedtek.

Sajnos, csak a közvélemény után állapítottuk meg, hogy Joffe tábornoknak 1914. évi december 17-én kelt és tegnap nyilvánosságra hozott hadparancsa a következő utóiratral végződött:

„A hadparancsa ma este az összes csapatokkal közlendő és megakadályozandó, hogy a szejóba kerüljön.“

Berlin, dec. 24.

A „Vossische Zeitung“ jelentéi Amsterdamból: Hét óra hajnali 3 órakor angol hadiseregük ismét bombázták Zebrügget és Hystet. A németek nem visszaverték a türelést. Délkeletben az angol hajóraj castarombben sáncolt Zebrüggenél, azonban a német átegek lőtávolságra kerültek.

Amsterdam, dec. 24.

Nyugat-Flandriából jelentik, hogy a németek a konthusti erdőben, Mercken és Sibaden között, hevesen ellenállanak a szövetségesek előnyomulásának.

Bern, dec. 24.

A Bund azt hiszi, hogy a szövetségeseknek a nyugati hadszíntéren való előnyomulása komoly kísérlet arra, hogy a németek frontjába behatoljanak és azt, ha lehetséges, szétfoltozzák. A lap azt hiszi, hogy ezek a támadó kísérletek még egyáltalán miacsennek befejezve, hanem az egész csatavonalon tovább tartanak, míg sikerül egy olyan helyre akadniuk, ahol komoly áttörésre gondolhatnak. Stratégiai szempontból nézve ilyen helynek leginkább az északi szárnyon kellene lenni, ahol már eddig is a legvéresebb harcok folytak. Minden nap meglepéseket hozhat. Mindkét fél minden erejét csatásorba küldi. Méltó ellenfelek kerülnek itt egymással szembe.

Száraz szalma

sertés perzselésre
Iritz Sámuel özv. cégnél

kapható.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. December 25. péntek. Róm. sajt. N.-Karácsony. Protestáns N.-Karácsony. Görög orosz december 12. Szpiridion. Nap kel 7 óra 48 perckor, nyugszik 4 óra 11 perckor.

Időjárás. Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgönyprognozíz: Változás nem várható. Déli hőmérséklet + 2 fok C.

Karácsonyi ünnepi istentiszteletek a reformátusoknál. Ünnep első napján az Ó templomban déli előtt 9 órakor prédikál Nagy Károly s. lelkész, ágendázik Nagy Károly s. lelkész, az Új templomban d. e. 9 órakor prédikál Bereczky László lelkész, ágendázik Sűrbi Sándor s. lelkész. Az Ó templomban d. u. 2 órakor Nagy Károly s. lelkész, az Új templomban ugyanezen időben Sűrbi Sándor s. lelkész prédikál. Ünnep második napján d. e. 9, d. u. 2 órakor az Ó templomban prédikál Nagy Károly s. lelkész, ágendázik Nagy Károly s. lelkész, az Új templomban ugyanezen időben prédikál Sűrbi Sándor s. lelkész, ágendázik Bereczky László lelkész.

A gazdasági cselédek termény járandósága. A kormány a háboru esztére szóló kivételes intézkedésekről alkotott 1912. évi LXIII. törvényekbe foglalt felhatalmazás alapján 9090-1914. M. E. szám alatt rendeletet bocsátott ki, a gazdasági cselédek termény járandóságának kiszolgáltatására nézve. Eszerint terménybeli járandóságnak bizonyos mennyiségű búzának vagy rozsnak szolgáltatására van kötelezve, annak a rendelet hatálya alatt, ezen járandóságnak csak kétharmad részét szabad buzában vagy rozsbán kiszolgáltatni: egyharmad részét pedig ugyannyi árpával vagy kukoricával kell pótolnia és az értéktőlönbözötet a hatóságilag megállapított legmagasabb árak szerint számíttva, késoözbenben kell a cseléd részére kifizetni. Aki ez ellen vét és a termény járandóságot kétharmad részénél nagyobb mennyiségben szolgáltatja ki buzában vagy rozsbán, kihágást követ el és késszáz koronáig terjedhető büntetéssel büntetendő.

Pöl népfelkelő szemlék. A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amelyben tudatja, hogy mindazok a népfelkelésre kötelezettek, akiket a szemlére behívtak és ott meg nem jelennek és ezt az elmaradásukat elfogadhatón igazolni nem tudják, az 1890. évi XXI. évi törvények szerint büntetők. Ugyanaz a miniszter a törvényhatóságokat, hogy indítsanak nyomozást az iránt, kik azok, a kik a demutató szemlén nem jelentek meg. Mindazok a népfelkelésre kötelezettek, akik összeírás végett nem jelentkeztek, vagy azok, akik a szemlén meg nem jelentek, kihágataandók. Az eimaredi népfelkelésre kötelezettek 1915. január 4-én és 5-én, január 25-én és 26-án.

Milyen idő lesz? Meteor, a híres időjós az időjárásról a következőket jósolja: A 13. nap előtt á fordult napfoltok közül visszatérhetnek többek, de igen valószínű, hogy ezek már tömörülnek fognak, vagyis hogy nem kitérősek, hanem

ciklonok fognak du'ni a napon, a mi pedig már a hideg jellegű mezdáná elő. Decembri változást napok még: 24., 27. és 31-re esnek. Az 1915. évi januári változást napok: 1., 8., 12., 14., 15., 17., 22., 23., 27. és 30. ikára esnek. 1. hideg, szeles; 8. részben változó; 12. enyhült, csapadékos; 14. szeles, 15. enyhe; 17. hideg, esetleg viharos, vagy havas; 22. változó; 23. hidegebb; 27. erős hideg; 30. hideg jellegű.

A makói gazdálkodó leány és legény ifjuság a Tóth Julika urad vednöksége mellett a hó 26-án (karácsony másodnapján) este 7 órakor a Korzó Szállóba udvari díszteremben jótkönyv című tánc-csajgyekötőt tea estélyi rendez. — A rendezőség mindenét elkövet, hogy az estély sikerült és a hangulat kitűnő legyen. Bőlepdől személyenként 1 koroná 60 fillér. A felvételések és a jóvadelem a harcban elesettek makói özvegyeinek és árváinak segélyezésére fordítatik. — Másoktól szivesen lát a rendezőség.

Az Uránia Színház. igazgatósága 25-én este 8 és 26-án d. u. 4 és este 8 órai kezdettel nagy ünnepi előadást tart. Bővebbet a falragazok.

Egy ügyes, megbízható embert

heti fizetéssel

felvesz e lap kiadóhivatala.

Sebesültek karácsonya.

Ünnepélyek a katonakórházakban.

Vírusunk katonai kórházakban meghatóak voltak a jótkönyvcímű karácsonyi ünnepélyek. A makói közönség szíve megdobban a nagy idők lehetetlensége és áldozatkészével szeretetteljes megelet várásolt köré, akiket a köteleesség teljesítése elzárított övéi köréből.

Az ünnepélyekről az alábbi tudósításunk számol be:

Az ünnepély a Szegedi utcai állami iskolában vette kezdetét. A beleg katonák az étteremben gyűltek össze és csak a súlyosabb katonák maradtak bent kórtermekben.

A közönség és a katonák a szépen leldiszített karácsonyi köré gyűltek. Majd megszólalt Purcsi Károly zenekara, ki a Hymnus, néhány magyar dall és a német „Wacht am Rein“-t játszott.

A Hymnusi együtt énekelte a közönség a katonákkal. Majd Galambos Igaác dr. polgármester idézett azep beszédet a katonákhoz. Ezután a katonáknak osztották ki a karácsonyi ajándékokat, mely a cigaretták, szivarok kívül süteményekből, cutorból, narancsból és datolyából állott.

A Dóák Ferenc ucai elemi iskolában berendezett katonai kórházban négy órakor volt az ünnepély, melyen miniatéa megjelentek Náray Tamás, Hervay István és Galambos

Ignác polgármester, ki itt is szép beszédekkel intézett a katonákhoz.

A Deák Ferenc utcai kórházban felállított karácsonyi körül gyülekeztek a katonák és a közönség.

Az ünnepség lefolyása itt is csaknem minden tekintetben olyan volt, mint az előbbi két helyes, az ajándéktárgyak is ugyanszok voltak.

Gyönyörű ünnepség színtere volt a polgári leányiskola is, ahol a városi II. számú kórház van elhelyezve. Az a nagy szeretet, az országalom és példátlan lelkesedés, amellyel a kórház vezetői, az ott önfeláldozóan segédkező urak, a szép ünnepség készült megvalósítani. A kórházban írói összes beszédek ragyogó szemekkel gyülekeztek a szépen felkészített előcsarnokban, ahol városunk legelőkelőbbjei is helyet foglaltak. Ott volt Nagy Tamás, Horváth István, a Galambos Ignác dr. polgármester. A csarnok közepén felállított hatalmas karácsonyi csodásan feldíszítve keblemre benyomást tett a jelenlévőkre. Főnégykor Parcsi és Kolompár teljes zenekara rázendített a Hymnus dalaival, amit az egész halgatóság állva hallgatott végig. Főhangozt a karácsonyi ezer lényes a szemek megteltek könnyel.

A polgármester üdvözlő szavai után a zenekar eljátszotta a „Wacht am Rhein” és a lengyel Hymnus.

Utána nemzetiszínű kis zakatcskában tartalmas ajándékat kaptak sebesültek, kik boldogan, mákkal elítelve érezték a szeretetet, amellyel a pompás ünnepély véget ért.

Estére díszesen terített asztal várta hőseinket. Tokay Ferenc adományából egy bizsont serleket készült a pompás vacsora, amelyhez a bört Szemeray járásbíró adta, ki egy búzafés pínzből vásárolta a pompas ízeit.

Lélekemelő ünnepségeket tartottak még a Dm-kben és a katolikus körben. E két utóbbi kórházban óriási közönség jelent meg mit különösen az esti lehetősé, hogy a két kórháznak vannak a leglátványosabb helyiségei. E két utóbbi kórházban van a legtöbb sebesült katonák, kiknek talán örökre élni fog emléküben a szép ünnepély, melyben tavol szeretetteljes részvételük a kórházak nemes lelki ápoló személyzete és a közönség szeretetteljes gondoskodása, mely elhalmozta mindazzal az ajándékokkal, melyel ilyenkor szeretetteljes elhalmozni szokás.

Hogyan leszünk 100 esztendősek?

Válasz:

Igyék naponta 1-2 palack

Szent István duplamalátát sörrel.

Ez nemcsak a legelőkelőbb sebesült katonák, de csodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány, vérszegénység, álmatlanság, gyomorbetegségek, igen ajánlatos lábbadozó betegeknek, szoptató nőknek is.

Ezen világhírű sör a Kőbányai Polgári Serfőzős gyárja. — Kapható minden fűszer- és csemege üzletben. Erre a gyári palackjaitól kapható: Iritz Sámuel övgyógyez cég-nél, Makón.

Makó város szíve.

Hivatalos nyugtázás a katonai kórházi adományokról.

A város által berendezett katonai sebesült kórházak részére a következők adományoztak.

Pénzbeli adományok:

„Makói Független Ujság” gyűjtése 130 K 20 fill. Polgármesteri hivatalnál befolyt összegek: Gerzanits János 20, Csányi Mihály 10, Nagy József 10, Szabó Sándor 5, Egres Péter tanító 4, Jó István 4, Szabó József 2 korona.

A szegedi-úcsi iskolánál befolyt adományok: Sarkadi Andrásné 30, Balog István keretadó 10, Digi István Ferenc 5, Nagy Sándorné 4, Kolozsvári Józsefné 3, Benke Kálmánné 2, N. N. 2, V. J. 2, Neumann cég 1, Hoffmann H. 1, Galamb Sándorné 1, Galamb Józsefné 1, Fácikai Jánosné 1, Kovács Antalné 1, Zsigmondy János 1, Szabó István 1, Szabó Pálné 1, N. N. 1 korona, N. N. 60, Csabai Etelka 40, Özv. Pak Lászlóné 40, N. N. 40, Debes Sándor 40, N. N. 30, N. N. 20, Baranyi Juliska 20, N. N. 20, N. N. 20, Molnár Ilona 20, N. N. 10, N. N. 9, N. N. 6 fill.

A katonák karácsonyi ajándékára: Szabó Sándor v. irak 100 drb. szivart és Elek Endréné 400 drb. cigarettát adományozott.

Természeti adományok:

Özv. Csónakosiné 2 lepedő, 1 paplan, 3 törülköző, Özv. Kékes Gézné 2 törülköző, Illy Nagy Gy. István 2 szalmazsák, 1 szappan, Király Lajosné 2 pernatuzat, Antal Pircs 2 lepedő, Vermes Miksa 3 törülköző, Herc Józsefné 2 szalmazsák, Szemes Sámuel 1 perker, Gy. Varga Jánosné 1 törülköző, Özv. Kuzs Ferencné 2 szalmazsák, 2 lepedő, 2 törülköző, Gera Istvánné 1 lepedő, 2 törülköző, Illa Tó h Juliska 2 törülköző, Raffai Ferenc 1 paplan, Magyar Sámuelné 2 szalmazsák, 2 lepedő, 2 törülköző, Feuer Ármán 2 szalmazsák, Katona Anna 2 törülköző, P. pp. Edéné 2 törülköző, Kerecz Etelka 3 törülköző, Varga Jánosné 1 törülköző, Szilágyi József 1 paplan.

Folyt. köv.

A makói lóállomány számbavétele.

Figyelmeztetés a lótulajdonosoknak.

A városi katonai ügyosztály által kibocsájtott hirdetés szerinti a város területén levő lovak száma a f. évi december 25 től 1915. január 1 ig terjedő 6 napi időtartam alatt a városi katonanyilvántartói hivatalban, az ott kiszolgáltatandó bejelentési lapon bejelentendő.

Mint hogy a városban levő teljes lóállomány számbavétele van elrendelve, figyelmeztetnek az érdekeltek, hogy a bejelentés alkalmával a 4 éven alóli lovak is bejelentendők lesznek, ezek azonban az osztályozásnál, melynek ideje majd február havában lesz kihirdetve, — ha állatorvosi, vagy elővezetendő lovakkal bíró bört lóbírtokos által kiállított és az előjáróság által megerősített bizonyítvány nyal a bejelentés alkalmával igazolják, hogy a bejelentett ló 4 éven alóli korban, az osztályozáshoz való elővezetéstől illetőleg az átengedés alól mentesséssenek.

Bejelentendők, de az osztályozás alól mentesek továbbá: a) a posta

szállításához feltétlenül szükségelt lovak és járművek. b) ama lovak illetőleg járművek közül, melyeket az állami, törvényhatósági, városi és községi alkalmazottak szolgálatuk teljesítésére tartani kötelesek, legfeljebb 2-2 lova és 1-1 járműve, d) az egészségügyi célokra, ugyancsak a tűzoltók részére feltétlenül szükségelt lovak és járművek, e) a magánmenesekben tenyésztésre állandóan használt kancák, f) a községek, városok és magánosok tulajdonát képező ama ménék, a melyek mint tenyésztésre alkalmasak nyilvántartatnak, g) a kizárólag és tartósan versenyekre használt lovak, h) azok a lovak, melyek állandóan bányákban, a földszíne alatt dolgoznak, i) azok a lovak, melyeket betegség, vagy valamely járvány elhurcolásának veszélye miatt nem lehet, vagy nem szabad az istállóból kivezetni, f) azok a lovak, melyek az osztályozás évében 4 éven alól maradnak, k) az ellés előtt álló vehemes kancák és a szoptatós kancák hat heli szoptatás idejéig, l) azok a lovak, a melyeknek a következő fogyatkozásuk van: rokkaoptata, gyűrűtetem (csontkinövés a pártáizület körül), patarék, a mennyiben e fogyatkozások látható és álladó sántítást okoznak, továbbá mindkét szem vaktsága, butacsira és nagyfoku fulladozás, m) azok a lovak, melyek egy előbbi osztályozás alkalmával „mindenkorra alkalmatlan”-nak találtattak.

A mentességi igény igazolandó:

a) pont alattiaknál: a posta és távirdeigazgatóság által, b) pont alattiaknál az előjáró hatóság által, c) pont alattiaknál elővezetendő lovaknál bíró két lóbírtokos által kiállított és a községi előjáróság által megerősített bizonyítvánnyal, d) pont alattiaknál a községi előjáróság, öntézeteknél a feletes hatóság által, e) pont alattiaknál mint a c. pontnál, f) pont alattiaknál a tenyészigazolvánnyal, g) pont alattiaknál mint a c) pontnál, h) pont alattiaknál mint a c) pontnál, i) pont alattiaknál állatorvosi vagy a c) pontnál említett bizonyítvánnyal, j) pont alattiaknál mint az i) pontnál, k) pont alattiaknál mint az i) pontnál, l) pont alattiaknál a községi előjáróság által megerősített „Tanusítvány” nyal.

MAKÓI URÁNIA SZÍNHÁZ

!!!

„A MUSGRÁVE CSALÁD hagyatéka.” Sherlock Holmes detektív dráma 3 felv.

Tisztelettel Az igazgatóság.

Egy üzlet helyiség esetleg műhelynek is kiadó Iritz Sámuel öv. cégnél.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(678)

92. fejezet.

A kihallgatás.

De most ránk nézve elmult a vesztély.

És most mondja meg vádolt, hogyan tudott így örült gondolatra vetemedni?

Nem igaz, amit rólam feltételeztek! kiáltá Roberto.

Tehát tagadja, hogy akkor éjjel kilovagolt a hegyek közé?

Ezt nem tagadom.

Hova lovagolt akkor?

Kinek mi köze hozzá, vonja a vállát Roberto.

Tehát ellátója kirándulása célját, mondá Bombini.

De én már tudom.

Ön a rablók után ment, hogy kivegye a zsákmányból a maga részét.

No már az mégis cudarság, hogy még rablást is rám fogva, fakadt ki Roberto felháborodva.

Nem kiacsekben vette ki a részét.

Ezt nem is állítom.

Hanem elment a szép leányról, Mártáért, kit megadva akart tenni.

Roberto le volt sujtva.

Ejjeli lovaglója csakugyan ezt a látszatot kelti ellene.

Es mégsem úgy van.

Tagadom, tagadom! kiáltá minden erejét összeszedve.

A leány! nem hoztam megammal.

Tehát elismeri, hogy érte ment?

El kell ösmernem.

És hol van a signora?

Nem tudom, nem érhettem utol a rablókat.

Ugyan, miért nem tesz tőredelmes vallomást, szól a rendőrtörnök.

Mire vár még?

(Folyt. köv.)

Kitünő hegyi borok

literenként 80 fillér, öt liter vételnél 72 fillér literje, nagyobb vételnél olcsóbb. Vidékre 50 literen felül 52 fillér literje.

Iritz Sámuel öv. cégnél Makón.

Értesítés Kőbányáról!!

Szíves tudomására adjuk a nagyérdemű közönségnek, hogy Csánádvarmeger részére

főraktárunkat

Iritz Sámuel öv. cégnek

adtuk, ahol mindenkinek módjában van a legjobb és legizsibb eredeti gyári töltésű Világos Maláta és Dupla Maláta söröket beszerezni, kisebb és nagyobb mennyiségekben. Vendéglátók és italmérők külön kedvezményes árkban részesülnek. — Kőbányai Polgári Serfőződe Résevényfarsang.

Jóra való, megbízható fiu
tanulónak ➔

felvétetik e lap nyomdájában.

Here polyva és tavaszi

:-: árpa szalma :-:

IRITZ MIKSÁNÁL

kapható, kazalonként és
ölenként.

POÓR ENDRE

gyógyyszerésznél kapható Makón

VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
talmatlan szer, szeplő, májtó,
aró- és közhőrség és min-
dentéle bőrtisztítási ellen

Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona, Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
rona piperszeres több kiállításou ér-
vekkal lettek kiállításou.

Értesítés! Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására
hozni, hogy Szt. János-tér 20. sz. a. (saját házámban
gazdasági gépraktáramban a legújabb modellű
JOHNSTON — eredeti —
kéveköti aratógépek már megérkeztek
és azokat a legolcsóbb árban bocsájtom
nagybecsű vevőim rendelkezésére.

Johnston-féle aratógépek Makón és környékén több mint 300
gazdánál működnek, azok legnagyobb megelégedé-
sére, ami fényes bizonyítéka az aratógépek kifogástalan voltának,
ugyszintén már megérkeztek a legújabb négyzetes kukorica ültető
is. — Ugy az aratógépek, mint a kukorica ültető gépek állandóan
teljesen felszerelve vannak raktáron. Fontos még az, hogy arató-
gépek részei nálam egész éven át kaphatók. A legsürgősebb mun-
kaidőben sem történik az aratásnál fennakadás. — Raktáron tar-
tok kitűnő Sisal-féle kéveköti zsineget, elsőrendű gépolajot, Bacher-
tőle ekéket amerikai tükörcél kormánynyal, Imperátor mű-
trágya és magvető gépeket, saját találmányu vesező utánzatu vas-
pálcás boronákat, répa és szecsakavágókat. — Egyuttal bátorko-
dom a t. gazdaközönség figyelmét felhívni a legmodernebb gé-
pekkel és szerszámokkal felszerelt gépjavitó műhelyemre, ahol
mindennemű javításokat a legszakoszerűbben, jutányos áron készí-
tek antogén hegesztő géppel a legkomplikáltabb munkákat
végzem. — Vízvezeték és fürdők teljes berendezését jutányos áron
vállalom. — Magamat a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlvá,
maradtam kiváló tisztelttel!

LIPTÁK BÉLA mezőgazdasági gépraktára és javító mű-
helye Makó, Szent János-tér 20. ujszám.
Saját készítésű szabadalmazott hagymakapák állandóan raktáron.
Részletfizetési kedvezmények. Telefon szám 126.

J Á K S Ó Á D Á M
műszerész- és géplakatos Makó, Deák F-u. 10.

Javit és átalakít, kiváló szakértelemmel: Motorok,
dinamók és elektró motorok, automobilok, motor-
kerékpárok és kerékpárok. Fegyverek, fegyveragyak,
varrógépek és gramafonokat. Elvállal: Házitelefonok,
villamoscsengők és írógépek évi jókarban tartását.
Érdeklődőknek e szakmába vágó dolgokban szivesen
ad felvilágosítást. 0-0 0-0 0-0

➔ Egy fiu tanulónak felvétetik. ➔

MÉG NEM KÉSŐ

beadni hozzátartozója fényképét kiadó-
hivatalunkba, hogy ha még nem adta
be. Annál diszesebb és értékesebb
lesz a megjelenő arckép-album,
mentől több fénykép disziti
azt, így kiadóhivatalunk el-
határozta, hogy megvárja
még a fénykép mind
együtt lesz, ami nem
késik soká, akkor

PÁR HÉT MULVA

megjelenik hő-
seink nagy
arckép al-
o buma, o

meiy igazán pá-
ratlan lesz ahhoz
képest, amenyibe
egy ilyen diszes
o album kerül. o